

Нам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
Нью Йорк (212) 227-5250

PIK LXXXVIII Ч. 104.

ДЖЕРЗІ СІТІ ІНЮОРК. ЧЕТВЕР, 4-го ЧЕРВНЯ 1981

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JUNE 4, 1981

No. 104. VOL. LXXXVIII

Вони йшли „НА ПОКЛИК КИЄВА” — КАЖЕ ЗВЕРНЕННЯ ПУН

Нью Джерзі. — Провід українських націоналістів видав Звернення у червні 1981 року з приводу 40-ліття вимаршу Похідних Груп ОУН на Україну. Наказом для яких „була любов до Батьківщини. Ішли вони за голосом своєї совісті і національного обов'язку. Називалися гордим ім'ям українських націоналістів. З їхнього прапора, як блискавка, виривалося і сяяло гасло, сформоване поетом і революціонером Ольжичем: „Воля народам! Гідність людині! Вони йшли, щоб воздвигнути цей прапор на висотах стародавнього Києва”.

Керувалися ці Похідні Групи — сказано в Зверненні — стратегією і тактикою боротьби, накресленими Проводом Українських Націоналістів на чолі з його головною полковою командою Андрієм Мельником. Разом з рядовими членами Похідних Груп йшли на поклик Києва видатні члени ПУН — Микола Сибірський, Омелян Сенік-Грибівський, Олег Ольжич, Олена Теліга, ген Микола Капустянский, полк. Роман Сушко, Орест Черемисний, майбутній голова ПУН Олег Штуль-Жданович та інші, імена яких є свідченням немирошної волі до

боротьби вірних синів українського народу”.

Далі в Зверненні подано опис жорстокостей брутального ворога, нацистської Німеччини, під кулями якого впади Олена Теліга, Михайло Теліга, Іван Рогач і разом понад 4 тисячі „бюлових революційних кадрів ОУН”. У відповідь на шалений терор, — каже далі Звернення, — створилися озброєні військові загони самооборони, що стали ядром легендарної незабаром УПА, а внаслідок Травневої Конференції ОУН в Почаєві в 1942 році „внесли нові думки в ідейно-програмові позиції, в тактику і стратегію ОУН, розпочавши монтювання єдиного національно-визвольного фронту з усіма самостійницькими силами України. Ця єдність присвічує Організації і нині, через ці 39 років: „Єдність, братиство в одному національному фронті вірних синів і дочок нашої Батьківщини. Гордо і непохитно тримаємо наш прапор з гаслом, яке й сьогодні є гаслом і програмою боротьби усіх вільнолюбних народів! Воля народам! Гідність людині!” — закінчується Звернення ОУН, під яким стоїть підпис — Провід Українських Націоналістів.

Відбувся Перший З'їзд

Об'єднання Надбужанців

Кергонскон, Н.Й. (С.С.). — В суботу й неділю, 30-31-го травня ц.р., на Союзі відбувся Перший З'їзд надбужанців, на який прибуло 164 особи (Америка — 124, Канада — 40 осіб).

Нарадами З'їзду і діловою частиною проводили інж. Семен Романів (Вінніпег), секретаріювали — М. Ласовська-Крук і Богдан Казанівський.

До нової управи обрано: голова — мгр Іван Костюк (Денвер), заступники: Люба Сілецька, Ірина Іванівна, інж. Семен Романів, д-р Андрій Олексіук; секретарі: мгр Іван Базарко, ред. Володимир Макар; заступники: Антін Доманчук і д-р Ярослав Карп'як; фінансова референтура: Ярослав Гура і Надя Кух; організаційна референтура: д-р Іван Кохан, інж. Іван Хома, мгр Євген Басюк; пресово-інформаційна референтура: Надія Олійник, Милослава Ласовська-Крук, Іванна Савицька; редакційна колегія: голова — мгр Осип Кравчук; члени: Орест Заставний, ред. Анатоль Демус, мгр В. Макар, інж. Іван Кравчук; імпрезово-референтура: Ірина Кашубинська, Анастасія Білоус, Марта Набережна, Люба Галібія, Ірина Ріпецька; вільні члени: д-р Євген Котик, о. Іван Ващук, Богдан Казанівський, проф. Едвард Жарський; Контрольна комісія: д-р Євген Новосад, мгр Василь Максимець, Степанія Цегельська, о. крил. Роман Набережний; заступники: Оля Салук і інж. Ярослав Бигун.

Окремою шаною і відчуттю З'їзд нагородив ред. В. Макара і мгр-ра Кравчука-Мартинюка за їхній великий вклад праці в користь Об'єднання Надбужанців.

Бенкетом і мистецькою програмою проводив д-р Євген Котик. Головною доповіддю на З'їзді виступив мгр Іван Базарко.

Службу Божу з панахидою за померлих надбужанців відслужило трьох привітних на З'їзді священиків: о. крилошанин Ярослав Шуст (ЗСА), о. Іван Ващук і о. крилошанин Роман Набережний (Канада) при асистії місцевого пароха о. д-ра крилошанина Б. Волошина.

Перший З'їзд надбужанців пройшов дуже успішно завдяки добрій підготовці З'їзду, яку закладається пам'яті: О. Салук, І. Іванівський, сестрам І. С. Кашубин-

ським (мистецька виставка і показ одягу).

Найважливішим завданням новообраної управи є видання збірника Надбужанської землі, над яким невпинно працюють ред. В. Макар, мгр Кравчук — Мартинюк і інші.

Апетливістю до всіх жителів Надбужанщини причинитися до видання цього збірника.

ОСТАННЯ ІМПРЕЗА В СЕЗОНІ

Нью Йорк, Н.Й. — Із Літературно-Мистецького Клубу повідомляють, що в п'ятницю, 5-го червня ц.р., в год 7:30 вечора, тут в приміщенні цього Клубу, при 136 Друга авеню, відбудеться остання імпреза сезону — „Ідемо на вакації”.

Ця імпреза — це товаришська зустріч із розваговою програмою, у якій візьмуть участь: Мирон Сурмак (сенійор) — спогади „Україній у вчорашній Америці”, та Казуо Накаї — розповідь на тему: „Українське середовище Гарвардського університету”.

У музичній частині цього вечора — світові арії і пісні в перекладі на українську мову у виконанні оперного співака Лева Рейнаровича при фортепіановому супроводі проф. Каліни Чічки-Андрієнко.

ІСПИТ-КОНЦЕРТ УЧНІВ СТУДІЇ І. БІЛОГРУДА

Чикаго, Іл. — Музична Студія Ігоря Білогруда у Чикаго — Бервін влаштував в суботу, 13-го червня ц.р., о год 7-їй вечора в Найтінсенсурі жіночому клубі при 178 Форест авеню в Ок Парк, Іл., 30-ї річний іспит-концерт учнів студії. В програмі твори Косенка, Респігі, Шопена та інших.

КОНЦЕРТ КАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ У БЕТЛЕГЕМІ

Бетлегем, Па. — Капеля Бандуристів ім. Т. Шевченка під диригентурою Григорія Китаєвського виступить у п'ятницю, 12-го червня ц.р., о год 8-їй вечора в Либетті сеньор гайскул аудиторії при 1115 Лінден вулиці з повним концертом. Організатори надіються на велику участь українців Аллентауну й околиць.

Сирія відкинула посередництво ЗСА

Дамаск, Сирія. — Офіційні чинники у Вашингтоні повідомили, що сирійський уряд відхилив посередництво ЗСА в конфлікті Сирії з Ізраїлем. Сирія закидає Вашингтонові, що його політика занадто прихильна для Ізраїля, щоб з успіхом сповнити роль посередника. На місці ЗСА Саудівська Аравія виявила готовність перебрати посередництво, однак дотепер не має формального потвердження з Дамаску, чи сирійський уряд савдівську пропозицію приймає. Вмжчасі ізраїльські джерела повідомляють, що Сирія збільшує свою концентрацію сил на терені Лівану, ним же більше захитє до теперішньої рівноваги.

Місія Філіппа Габіба, спеціального висланника Рональда Регена на Близький Схід з дорученням посередництва у виниклому спорі, увінчалася чималим успіхом. Впродовж трьох тижнів завдяки зусиллям Габіба панаував зглядний мир між Ізраїлем і Сирією й не дійшло між ними до збройного конфлікту, який міг розвинутися в загальній збройний конфлікт у цьому обширі. Габіб свою місію продовжувавте, не зважаючи на відхилення американського посередництва з боку Сирії, та після декількох днів знову відлетів на Близький Схід. Як-що йому там удасться й далі стримувати вибух

відкритого збройного конфлікту, то це буде великим успіхом. Сирія підштовхувана Москвою і заохочувана арабськими країнами, які пообіцяли їй підтримку зброєю й надалі воєнничу поставу. Вона не лише продовжує підтягати до Лівану й на інші стратегічні терени додаткові збройні сили, але й керівні державні мужі складають агресивні заяви. Однак деякі кола, а між ними й уповноважений Габіб, висловлюють думку, що Сирія в дійсності також війни не хоче, а тільки покривається погрозами для здобуття кращих умов у дальших устійненнях та хоче „зберегти лице” перед іншими арабськими країнами та перед власним суспільством. Саудівським представникам допомагають в їхніх мирних заходах представники Кувейту, а також ліванські урядові чинники.

Ліван платить щораз більший рахунок в людських жертвах і в матеріальних втратах наслідком тих маневрів і получених з ними бойових кацій. Колишня фінансова столиця Близького Сходу — Бейрут поволі перемінюється в купу руїн. Так само постійна артилерійська стрілянина в християнському місті Заглейрує одну ділянку за другою. Терплять великі втрати й інші околиці.

ЗСА пропонують нові підстави миру в південній Африці

Вашінгтон зовсім не змахає очей на конфлікт чорного населення в Південноафриканській республіці і поза нею з керівними білими колами тієї республіки. Того факту як ніяк не можна легковажити, навакати треба усунути його причину. Основною його причиною є стан загрози, який відчуває Південноафриканська республіка і проти чого вона мусить і має право боронитися. ЗСА згідні поліпшити свої відносини й свою співпрацю з Південноафриканською республікою, щоб вона не почувалася такою загроженою, але також і інші країни, зокрема сусідні, мусять зробити це саме.

Однак, доки кубинський експедиційний корпус буде в Анголі, чи взагалі в Африці, доти не буде усунена головна загроза й доти не може уряд Південноафриканської республіки, який повністю в руках білої частини населення, хоч більшість населення чорна.

Американський план підкреслює, що передумовою його успіху буде поставка до нього чорного населення тієї частини Африки і урядів різних держав у тому обширі. Тому Вашингтон пропонує, щоб доложити всіх потрібних зусиль і прихилити їх до пропонованої концепції та до її практичної реалізації.

Проголосили вислід Першого Бібліографічного Конкурсу УНІГУ

Кеймбридж, Масс. — Комісія Першого Бібліографічного Конкурсу Українського Наукового Інституту (УНІГУ), що і очолює Марта Тарнавська. Пенсильванський університет, подає до відомо, що до визначеного речення 1-го березня ц.р. на Конкурс, фундаторами якого є св. п. Володимир та д-р Микола Ценки, надійшло п'ять бібліографічних матеріалів. Комісія, до якої належать Осип Данко, Сільський університет та Едвард Касинеч, Каліфорнійський університет, розглянувши й критично оцінивши надіслані матеріали, погодилася на такі рішення:

1. Поділити уфундовану суму і половину її — 500 доларів — перенести на наступний рік;

2. цюгоричну нагороду Ценки в сумі 500 доларів признати Іванові Лучковичу, заступникові директора бібліотеки та викладачеві російської історії у Джерзі Сіті Стейт коледжі за його працю „The Russo-Ukrainian Problem, 1917-1921: a classified and annotated guide to Soviet political reportage in Pravda”.

Ця праця — це бібліографічний покажчик з короткими англійськими анотаціями до 2,500 статей і новинок у газеті „Правда”, надрукованих у часі від 18-го березня 1917 року до 31-го березня 1921 року, що стосуються України та зокрема історії української боротьби за незалежність.

Револьта в Бангладешу скінчилася невдачею

Дакка, Бангладеш. — Револьта в Бангладеш тривала тільки 48 годин, але вона до основ розхитала внутрішнє положення в Бангладешу. Після збівства збунтованими військовиками на чолі з генералом Манзуром Агмедом президента Бангладешу Зія Рагмана, віцепрезидент Абдус Саттар перебрав владу, але це не принесло успокоєння. Провідники револьти генерала Агмеда арештували урядові війська в часі його спроби втечі мабуть до Індії й убили збунтованих воєк розбіглися, а частина втекла за кордон.

Урядові війська зайняли порт і місто Чіттагонг, де мала місце револьта, а генерал Г.М.Ершад, шеф генерального штабу збройних сил Бангладешу та найвищий військовий командир в існуючій ситуації видав наказ до армії й звернення до народу, в якому сказав: „Ми подолали цю велику національну загрозу завдяки безконечній ласці всемогучого Аллаха”. Однак загальна ситуація й на далі не устализована, бо урядовий президент це понад 70-річний колишній суддя з

малою адміністративною практикою та мабуть зовсім без провідницького талану. Загально вважають, що місце вбитого президента він зайняти не зможе.

Велику увагу прив'язують в тому обширі до постави Індії. Індія велетенська країна з відносно упорядкованими відносинами, з компетентним проводом має аспірації бути лідером серед південної й південно-східної Азії. В деяких випадках це намагання прибирає характер агресивності й імперіалізму, як наприклад у випадку Пакистану. Коли декілька років тому Східний Пакистан відлучився від Пакистану і перетворився в Бангладеш поведінка Індії не завжди була коректна. Прем'єр Індії Індіра Ганді вислала телеграму до виконуючого обов'язки президента Абдуса Саттара, в якій заперила його в підтримці й заявила на те, що збунтований генерал Агмед першим своїм „актом” уневажнив пакт приязні між Бангладешом і Індією. Зі свого боку прем'єр Ганді заперила новому урядові Бангладешу приязнь і співпрацю.

Західна Німеччина ствердила зв'язки терористів з ПВО

Бонн, Західна Німеччина. — Питання вишколу, постачання зброєю та фінансування німецьких терористів були в основі слідства чинників Західної Німеччини. Після вичерпного слідства один із керівників служби безпеки Західної Німеччини поінформував публічно, що Палестинська Визвольна Організація і зв'язані з нею формалі допомагали німецьким терористам лівого й правого напрямку вишколювали їх та в потребі давали їм захист на території Лівану.

Ліва Група Червоної армії, також відома під прізвиськом „Пікнічний провідників Баалер-Майнгоф” доставляла вишкіл і допомогу не лише від ПВО, але також від Південного Емену. Співпрацюючи з ПВО, німецькі терористи перебували на терені Лівану, а на терені Південного Емену вони також школилися й перебували, коли їх пошукувала західнонімецька й міжнародна поліція.

Але так само в зв'язку з ПВО була права група, яка виступала під назвою „Оборонна спортова група Гоффман”, керівник якої Карль-Ганц Гоффман зробив цілий ряд поїздок на Близький Схід, особливо до Бейруту, Ливан, для контактів з арабськими терористами, а головне з ПВО. Ця права група, яка інші подібні до неї на терені Німеччини й Австрії.

Але так само в зв'язку з ПВО була права група, яка виступала під назвою „Оборонна спортова група Гоффман”, керівник якої Карль-Ганц Гоффман зробив цілий ряд поїздок на Близький Схід, особливо до Бейруту, Ливан, для контактів з арабськими терористами, а головне з ПВО. Ця права група, яка інші подібні до неї на терені Німеччини й Австрії.

Але так само в зв'язку з ПВО була права група, яка виступала під назвою „Оборонна спортова група Гоффман”, керівник якої Карль-Ганц Гоффман зробив цілий ряд поїздок на Близький Схід, особливо до Бейруту, Ливан, для контактів з арабськими терористами, а головне з ПВО. Ця права група, яка інші подібні до неї на терені Німеччини й Австрії.

У світі

В БАГДАДІ, столиці Іраку, відбулася шестиденна конференція міністрів закордонних справ ісламських держав. У часті у ній взяли 38 держав. Як звичайно на конференціях ісламських держав, головною темою був Ізраїль. Тон у цьому напрямі надав президент Іраку Саддам Гуссейн, який святочно відкрив конференцію. У своїй промові він сконцентрував увагу на ізраїльсько-арабському конфлікті, як центральній проблемі цілого арабського світу. Делегати різних країн відмовчувалися й не порушували ані союветських маніпуляцій в арабському світі, ані зростаючих загроз з боку московської агентури. Так само міністри закордонних справ зовсім не звернули уваги на те, що говорять цілий світ, а саме про терористичні злочини, виконуваних з доручення й за гроші лівійського уряду. Власне на все це міжнародна преса звернула увагу.

ЛІДЕР ПОЛЬСЬКИХ НЕЗАЛЕЖНИХ професійних спілок „Солідарносьць” Лех Валенса прибув до Женєви в офіційному характері. Він є членом урядової делегації на конференцію Міжнародної організації праці, яка саме тепер відбувається своєю сесією в Женєві. Роля Валенси є складна, бо він вперше буде заступати становище робітничих профспілок, а не уряд на міжнародній арені. Дотепер завжди на всіх міжнародних конференціях і на сесіях Міжнародної організації праці всі члени делегацій — союветські і сателітні держав — займали ідентичне становище й висловлювали погляди уряду. Валенса займатиме окрему позицію й буде репрезентувати тільки потреби й вимоги незалежного профспілкового руху. Польську делегацію очолює міністер праці Януш Ободовський, а підприємів, тобто державну бюрократію, репрезентує Ежи Новак.

НЕСПОКОЇ В ПОЛЬЩІ ТРИВАЮТЬ

Варшава, Польща. — Агентство Юнайтед Пресс Інтернешенел інформувало, що не зважаючи на жалобу, яка тепер панує в цілій Польщі у зв'язку зі смертю духового провідника усіх поляків, примаса Римско-Католицької Церкви кардинала Стефана Вишинського, політичні неспокої в тій країні далі тривають.

Наприклад, понад 800 фабричних робітників у Вроцлаві, проголосили страйк в допомогу голодуючим членам профспілки „Солідарносьць”, які домагаються звільнення з тюрми політичних в'язнів і поліпшення в'язничих умов. Голодівка триває вже 13 днів і деяких голодуючих треба було відвести до шпиталю, бо вони вже стоять на краю виснаження.

Речники профспілки „Солідарносьць” у Вроцлаві потвердили ранішні поголоски про розрухи 1,400 в'язнів у тюрмі Волув, на передмісті Вроцлава і про численні

В Америці

В ПОНЕДІЛОК, 1-го червня ц.р., відбулась зустріч президента Рональда Регена з представниками демократичної більшості в Палаті Репрезентантів у справі податкових полегш, але політичні спостерігачі кажуть, що ця зустріч ледви чи можна назвати успішною. Демократи поділили свої погляди на справу зменшення податків на 10 відсотків кожного року на протязі трьох років і тепер не знають, чи висувати свій план зменшення податків чи приготуватися до боротьби за відкинення урядового плану, який вони, демократи, вважають нерезальним і шкідливим для американської економіки. В урядових кругах ходять поголоски, що президент Реген готовий на деякі компроміси, наприклад, він погодиться на п'ять відсотків зменшення податків в першому році, якщо демократи підтримуватимуть 10 відсотків в черговому році. Якщо однак не буде досягнуто порозуміння в цій справі, Уряд буде змушений застосувати зовсім іншу тактику, щоб добитися схвалення урядової пропозиції.

РЕЧНИКИ НЕГРИТЯНСЬКОГО населення в ЗСА думають, що економічна програма федерального Уряду, яка недавно була схвалена обидвома палатами Конгресу, матиме негативні наслідки для чорного населення. Приблизно 12 відсотків американців є чорними, але вони становлять третину тих, які отримують безплатні, або за дуже низьку ціну купувати харчові книжки, користають з програми Медікейд, живуть у субсидіованих федеральним урядом будинках, а майже половина з них отримують федеральну, стейтову чи міську допомогу для багатодітних родин.

ПЕРЕВІРКА ДОСЛІДІВ над хворобою рака ведеться тепер в Конгресі, щоб встановити чи більший доларів внаслідкуваних урядом ЗСА на протязі останніх 10-ох років і передані переважно Інститутові для дослідів рака не пропадуть на марно. У зв'язку з тим, що хвороба рака дуже поширюється в З'єднаних Стейтах Америки багато конгресменів і сенаторів запитують, що осягнули ці великі суми на протязі років і чи вони витрачаються на відповідні цілі. Комісія сенату провели тримісячні студії цієї проблеми, з якими вона поділиться зі сенаторами на спеціальному переслуханні.

ДЕПАРТАМЕНТ СПРАВЕДЛИВОСТІ і особисто секретар Департаменту оборони Каспар Вайнбергер закликає у переведенні докладного слідства нелегальної діяльності лейтенанта Кристофера М. Кука, який без порозуміння зі своїми зверхниками три рази відвідував союветську амбасад у Вашингтоні і правдоподібно передавав союветським представникам таємниці про ракетну зброю, зокрема про ракети типу Титан. Департамент справедливості стоїть однак на становищі, що справа лейтенанта Кука є справою військового суду, який мабуть розглядатиме цю справу в недалекому майбутньому. Пентагон хоче покищо встановити чи справу Кука можна розглядати, як справу шпигунства, бо сам підсудний заперечує покищо свою участь у шпигунській діяльності, а свої відвідини амбасди СССР називає „студійними дослідями”.

БОРІТЬБА МІЖ прихильниками і противниками Ернста В. Лефівера, кандидата на заступника державного секретаря для справ прав людини, ведеться з повною силою в Сенаті. Політичні спостерігачі думають, що Сенатська Комісія для закордонних зв'язків правдоподібно відкине його кандидатуру, але це не значить, що його не затвердить Сенат на повному засіданні.

ВІЛІАМ КЛАРК, особистий приятель президента Рональда Регена з каліфорнійських часів, номінований недавно Президентом на високе становище в Державному департаменті з тихою метою наглядати за працею державного секретаря Александра Гейга, показався тепер великим звеличником політики Гейга й його особистим „амбасадором” в Овальному бюрі Президента. Державний секретар дуже вдодовлений вітальністю й ініціативою Кларка, який користується в Державному департаменті великою пошаною і кожний з подивом відноситься до його праці.

ПРЕДСТАВНИКИ СОЮЕТСЬКОЇ торговельної місії, які вели переговори про закуп американської машинерії для видобування нафти і цікавилися іншими закупками, зокрема компютерами й новачкою технологією, раптово припинили переговори без подання причини. Політичні спостерігачі думають, що сталося це на вимогу Кремля, який веде тепер непереривну кампанію проти політики Уряду З'єднаних Стейтв Америки і особисто проти президента Рональда Регена. В торговельних кругах ходять поголоски, що союветські місії розпочали переговори з багатьма європейськими країнами про поставу технології, зокрема з урядом Західної Німеччини і Франції, але вони рівночасно признаються, що без американської участі їм ледве чи вдасться осягнути намічену мету, а саме дістати на Заході потрібні компютерські припаси для своєї індустрії.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda". Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право вилучати матеріали, які порушують моральні та етичні норми. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допущивши заарештовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів UNA орієнтовно 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Советські миролюбці

Київська „Радянська Україна“ опублікувала у газеті з 5-го травня ц. р., звернення радянських вчених до вчених усього світу у якому вони, а властиво президент советської Академії наук А. П. Александров і його найближчі спомогачі, розглядають питання нуклеарної війни і закликають своїх західних колег „зробити все, щоб відвернути від народів загрозу ядерної війни, допомогти людям досягнути суттєвої безпеки, які їм загрожують, і звернути свою волю та знання на справу творення, на збереження на землі умов, які забезпечили б гідне життя нинішньому і майбутньому поколінням“.

Далі у зверненні висловлюється нібито „турботу“, що „гонка озброєнь, зокрема ядерних, набуває дедалі більшого розмаху“, що переговори про роззброєння „тупцюють на місці, або взагалі перервані“, підписані раніше договори не набирають „чинності“, діючи угоди й домовленості, які стримують воєнну активність, зазнають нападів, „їх здійснення наближається до неможливості“.

Згідно з заведеною практикою, советські вчені приписують уся вини за неуспіхи державам Заходу, зокрема З'єднаним Штатам Америки, які, на їхню думку, перебувають „в полоні пересудів і які доводять, ніби мир може ґрунтуватися тільки на горах зброї, ніби не розум, а сила довіку правитиме ходом історії“. Очевидно советські вчені, головні ті, які стали на шлях повної співпраці з Компартиєю в урядом, ні слова не згадують, що військовий бюджет СССР уже на протязі років перевищує мілітарні витрати З'єднаних Штатів Америки і систематично збільшується. На це звернули увагу не тільки урядові кола ЗСА, але також головне командування НАТО і лідери Китайської Народної Республіки, які слідкують за розвитком советської військової машини, побоюючись щоб верховоді СССР, знайшовшись у безвиглядному становищі і притиснені до мурів своїми власними внутрішніми проблемами, не зважились на чергову інвазію на будь-яку країну в Південносхідній Азії, а навіть на самий Китай, хоч ця остання можливість в теперішній ситуації є найменш правдоподібною.

Американське агентство контролю над зброєю визнає, що державам Заходу не легко порівнювати їхні витрати на оборону із советським мілітарним бюджетом, бо советські цифри приховані, дуже низькі, фальшиві. Причина в тому, що СССР від років намагається в статистиці затаїти свої справжні мілітарні витрати і не враховує до цього бюджету всього того, що на Заході нормально вважається невід'ємною частиною військових витрат. У советському бюджеті дослідники ніколи не знайде сум витрачених на дослідницькі військові проекти, на допомогу закордонним країнам зброєю, космічні дослідження військового значення, самооборону тощо. Отже все те, що заподасить в офіційних звідмленнях є тільки частинкою витрат на мілітарні цілі.

Економісти і військові знавці Заходу обрали для своєї оцінки советських військових витрат інший шлях. Вони порівнюють кількість советської зброї (танків, літаків, кораблів, підводних човнів) до такої ж кількості в західних країнах і пізніше перераховують їхню вартість на долари. У висліді виходить, що тоді коли військові бюджети Заходу підвищуються кожного року від 5-7 відсотків, крім цьогогорічного бюджет ЗСА, який є винятковим у зв'язку з відставанням Америки у деяких родах зброї, то советські витрати збільшуються на 23-26 відсотків кожного року.

Тому зайвим є советське пригадування про загрозу з боку „західного мілітаризму“, про „ядерну катастрофу“ та інші „загрози“, бо вони в першу зароджуються в комуно-московському центрі і в головах советських старичків, які напередодні вступу у ХХІ сторіччя хочуть вдержувати силою багатств велику імперію складену в більшості з неросійських народів, у чому їм ширше допомагають советські вчені.

В ПЕКИНІ почала видавати спеціальну газету для обслуговування туристів. Це перший цього роду орган англійською мовою, який називається „Чайна Дейлі“. Тираж цього нового англомовного щоденника спочатку буде 18,000 і поволі його будуть підносити до 40,000. „Чайна Дейлі“ буде своїм змістом і формою різнитися від інших китайських щоденників, що їх усі видають державні чинники. Щоденник матиме ділянку „Опінія“, в якій редактори й читачі та дописувачі можуть висловлювати думку не лише згідно з партійною лінією, а так само буде ділянка листів з різними думками й пропозиціями. Щоденник має також оголошення й торговельні та інші реклами. В першому числі були реклами 12 закордонних підприємств, а між ними таких видатних, як Тексас Інструментс, Банк оф Америка, Люфганза тощо. Газета коштує 10 фенів, тобто шість американських центів.

Відмічуючи деякі аспекти вкладу сен. П. Юзика у творення української присутності на міжнародному форумі, як ось, наприклад, Рада Парламентаріїв НАТО, я не мав наміру перебільшувати значення діяльності цього канадсько-українського патріота. Будь-якого і будь-якого внеску на такому форумі в українській справі не вільно легковажити і треба високо цінувати. Сьогодні бо йдеться про збереження усієї української нації на її власній території, а не тільки про такі чи інші самобутні існування українського народу.

НАТО — це самооборонне регіональне об'єднання держав приатлантичного району, що охоплює західноєвропейські, північно-середземноморські та північно-американські країни. Спільними силами вони мають намір протиставити можливій агресії советської Росії, що підкорила собі та пов'язала у суцільну мілітарно-економічну систему не тільки Україну, Білорусь Прибалтійські країни, кавказькі та центральні-азійські народи, але також Польщу, Угорщину, Болгарію, Румунію, Чехо-Словаччину і Східну Німеччину.

У всесвітній стратегії Кремля під'ємні країни європейського континенту разом з Росією являють собою головний панцерний кулак, що може протягом небагатьох днів розторопити оборонну систему в Центральній Європі та доволити Москві захопити побережжя Західної Євро-

Якщо б ми, українці, більше займалися питаннями нашого майбутнього, що нас чекає у цьому майбутньому, то тоді, можливо, менше було б у нас суперечок міжорганізаційного чи навіть особистого характеру. Тоді була б можлива конфронтація думок і справжня поважна дискусія, з якої могла б зродитися синтез чи бодай якийсь компроміс. Спробуймо висловити кілька думок щодо нашого майбутнього по відношенню до нашої батьківщини, або, якщо хтось так волеє, по відношенню до країни наших батьків.

Є серед українців різні думки і погляди. Одні вважають, що визволення України є можливе тільки шляхом еволюційних процесів у цілому Союзі, процесів, які будуть тривати досить довго, дехто вважає, що не менше, як яких п'ятдесят років. Інші ставлять на революцію, яка вже зближається і є неunikнення протягом яких 5-10 років. Є й такі, які вважають, що упадок советсько-російської імперії прийде шляхом нового світового конфлікту, скажімо просто шляхом третьої світової війни, вибух якої наступить назавтра, скажімо за яких 5-10 років.

У першому випадку (еволюційні процеси на п'ятидесятилітній протязі часу) не можуть і не повинні зробити з нас пасивних глядачів, які вичікують результатів отих еволюційних процесів.

Роман Рахманнін

ДИПЛОМАТИЧНИЙ БІЙ ЗА СТАТУС СОЮЗНИКА

пи. Буквально так, як це зробили гітлерівські панцерні з'єднання у супроводі повітряних і підводно-морських ударів по життєвим артеріям західних союзників 1940 року.

Україна під ракетним обстрілом

Донедавна ракети короткого радіусу дії в оборонному арсеналі НАТО вистачали для того, щоб вибити з голів московських маршалів охоту продовжувати агресорську політику Москви збройним наїздом по через Ельбу. Але після того, як советсько-російська армія доповнила свій арсенал ракетами середнього радіусу дії, стратегії країн НАТО мусили зробити єдиноправильне рішення: розташувати на своїх загрозованих територіях ракети середнього радіусу дії, що їх сконструювали американські технологи.

Оскільки ці ракети, розташовані в Західній Європі, охопили б своїм вогнем усі важливі центри на території України, Білорусі та Прибалтики, а не тільки Західної Росії, то небезпека для українського народу ясна. Адже йдеться про ракети з ядерними боеголовками, спроможними перетворити в пустельно-руїну такі міста, як: Дрогобич, Львів,

М. Платковський

ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНСЬКІ

Бож багато можна було б закордонним українцям зробити (не вживаю терміну української політичної еміграції, бо така починає все більше зникати, а на її місце приходять поселенці в різних країнах неомісничного світу українського походження), щоб приспішити оті еволюційні процеси. Не виходячи при цьому у подробиці, щоб не переобтяжувати розміру статті і уваги читачів.

Щодо революції, до якої, на думку автора, треба приймати, то хіба всі погодяться з тим, що це не така легка справа. От, мовляв, висунути революційні гасла, постаратися, щоб вони продісталися через залізну заслану і справа вже буде зроблена. Революція, особливо в окремих країнах, а не в усіх підбитах Москвою одночасно, це річ дуже тяжка і ризикозна. Приклад Польщі на це ясно вказує. Хоча сьогодні в Польщі події виступили вже до такого ступеня, що революційний вибух слівсе серед усіх прошарків суспільства був би можливий кожної, так би мовити, хвилини, проте події з революцією не співпадають, маючи перед собою постійно маріоветських танків, які посуваються б на польську територію у випадку антикомуністичної й антиросійської революції. Якщо ж іде-

II

Чернівці, Одеса, Первомайськ, Рівне, Київ, Дніпропетровськ, Донецьк, Чернівці, Полтава і Харків.

Звичайно, таке знищення неросійського населення та його економічного потенціалу не мусить підкопати бойової сили Москви. Відомо, що у Другій світовій війні Німеччина зайняла всю територію України, Білорусі і Прибалтики, але військово-економічних спроможностей Росії вона не зламала, бо німецький головний удар не був смертоносним ударом по артерії сили Москви.

З перших днів збройного миру після Другої світової війни діяти українського визвольного руху намагалися всіляко довести до відома керівних центрів Заходу очолюючи: Україна — це не т. зв. інтегральна частина Росії, але поневолена Росією окрема країна й національність. А тому Україну і весь український народ треба розглядати, як потенційного союзника Заходу в його оборонній стратегії, а не як співвиконавця московської агресії.

У відкритому листі командування УПА до Вінстона Черчілла 1946 року сказано виразно: „Атомові бомба не всилить охоронити Заходу перед планованою російською агресією... Тільки ставка на поневолені Москвою народи

може гарантувати таку безпеку, якщо стратегію Заходу пов'яжуть аспірації тих народів з власним технологічним потенціалом і глобальною консультативною визволення усіх народів з-під колоніального ярма.“

Прорив зроблено

Сьогодні в середовищі політичних і військових керівників держав НАТО це питання дискутують серйозно, докожують чого є ніби-фіктивна розповідь ген. Джона Гекета і його колеги по зброї про „Третю світову війну — в серпні 1985 року“. Український чинник у тій війні виразно взятий на увагу, хоч на жаль у всеосюзно-конфедеративному зв'язку. Є чимало інших ознак того, що питання „Як буде ролі українців у третій світовій війні?“ мовчить думку стратегів Заходу і бентежить стратегів Кремля.

Збройно-політична боротьба УПА в роки 1942-1952, політично-інформаційна робота української еміграції, відновлений культурно-політичний опір молодшого покоління українців і українко в роки 1953-1973 та підвищення політичної зрілості всієї української нації в роки 1973-1980 переконали багатьох відповідальних політиків і військовиків у колах НАТО про реальну вагомість українського чинника в мирі та у війні.

Але бій за статус України, як потенційного союзника волеюбних народів Заходу у їхній смертельній конфронтації з дедалі (Продовження на ст. 3)

межі. Однак, знаємо з прикладів минулого, що Москва, зробивши два кроки вперед, завжди робить один крок назад, коли переконується, що перетягла струну. Цей же один крок задовольняє Захід, який заохочує себе надіями, що в майбутньому Москва вже не буде робити отих „двох кроків вперед“. Якщо хтось уважав, що з приходом у ЗСА до влади президента Регена припиниться доба, коли на різні агресивні потягнення Москви відповідає донаслідком висловлювання обурення, то деякі позначки свідчать про те, що американська політика буде й надалі пробувати „домовитися“ з Москвою. Що наприклад, означає знесення ембарго на збіжжя, що його проголосив президент Реген?

Із попередніх міркувань цієї статті когось може видаватися, що автор ставиться песимістично до всіх можливостей, що могли б допровадити до упадку, принаймні швидкого упадку советсько-російської імперії. Але є ще одна можливість, яка видається найбільш правдоподібною і актуальною. Це внутрішня ситуація у самому СССР. Ця внутрішня ситуація зводиться до тих великих трудностей у різних ділянках, що їх переживає імперія.

Насамперед це справи міжнародності. Всі поневолені Москвою переїде всякі

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Михайло Мороз і його мистецтво

„Мистецтво — це гаряча молитва до Бога талановитого, добре вишколеного ремісника“

М. Мороз

Ключем до розуміння творчості Михайла Мороза є його глибока віра в Бога, Бога-Творця неба і землі, який поборює свій власний недосконалий твір — злого демона, — Бога, який створив непереврену красу природи — спокій і стихію, відчай та надію, Бога — до якого моляться, його хвалять і до якого стремлять уся природа.

І ціла творчість Мороза — пейзажиста, це гаряча, палка молитва до Бога, молитва покори, молитва похвали, молитва подяки і молитва просьби про спасіння, це апофеоз Творця краси і його твору — краси неба, гір, скель і землі, краси рвучих гірських потоків, дрімучих лісів, спокійних озер і примученого моря, краси пір року — розцвілої весни, зрілого літа, горючої осені і тихої зими, — краси сходячого сонця і поранкових мряк, сонячного дня, чи молитва — тихої вечірньої природи, краси грози і спокою, краси квітки, піль і лісів.

Михайло Мороз з природи — життєрадісний оптиміст і на вигляд завжди спокійний. Звідкіля ж ця пристрась у його творчості? Бож Мороз — із крові і кости — живуча та з ніжним серцем людина і не чужий йому всі гами почувань і настроїв — моменти високого психічного піднесення і філософського міркування, моменти ніжної любові і палкого кохання та моменти внутрішнього болю. І хоча назовні він мовчить про свої почування — його душа висліває усі почування у картинах. Тому його мистецтво є таке людське, таке універсальнолюдське. Його картини — це Мороз — людина, але й людство.

Залежно від настрою оточуючої природи і від внутрішнього настрою, під час якого Мороз творить, його картини висловлюють цілу гаму почувань — від ніжного ліризму, щастя, любові, життєрадісності і бальорості, почерез олімпійський спокій, тиху резігнацію, а то й змучення аж до трагічної драми і демонізму повної пристрасності, — горючої пристрасності боротьби проти зла, але ніколи покори, і в найопорніших картинах, творених в одачу, усе домінує почуття високої людської гідності і почуття собівартості як людини і мистця, і все неодмінно промісне хоч один якийсь відблиск, хоч одна ясна поема — мов промінь надії на краще завтра, мов виступ воскресіння добра, або з темної долини одачу червоніє горюча скеля — мов виклик до неба про пімсту.

У вислові його почувань Морозові допомагає виртюзність опанування малярського зв'язу.

Дати твору не грають ролі, бо залежно від настрою

хвилини, його твори міняються у стилі, кольориті, почерку мазка і кольориту. Мороз виріс і впитав українських срібнозолотистих піль, зелених гаїв, завітаних лісів, синіх і чорних гір, рвучих життєрадісних потоків дерев'яних церков та українських чудових обрядів, так веселих пазничних, як і сумних. Він черпав наснагу мистецтва від Мурашка Груша, монастирського, Куріласа а передовсім від свого улюбленого першого вчителя Новаківського.

І в його творчості є синтез цих елементів, не копія, а синтез, перетворена індивідуальність Мороза. Характеристичне явище, що по виїзді за кордон він, чужого науважав, але своє захищав і збагачив досвідом інших. Щоб виділити тину великого мистецтва Вячеслава, копіював шедеври в Люврі, вивчав музеї, захоплювався Сезанном, але найближчим його душі є Ван Гог і кубістичний конструктивізм Брака і Пікасса. Цікаве, що Матісс, другий учитель Мороза не мав впливу на його розвій. Усе це він перетворив на свій спосіб і став Морозом, якого знаємо, вірним української душі. Морозом що має заповнене місце в Пантеоні українського мистецтва.

Згідно зі своєю філософією і поняттям про малярство, Мороз малює з природи в природі. Щоб „не образити“ дилетантством Творця, він точно студіює і аналізує кожну квітку, характер кожного дерева, кожної скелі, каменя, характер кожного краєвиду і залежно від настрою свого і природи даючи „волю серцю, але так, щоб не порушити закону“, творить або в манері натуралізму, імпресіонізму чи то експресіонізму, конструктивного експресіонізму, рідше в своєрідній системі експресіонізму з конструктивним кубізмом, а навіть доходить до семіабстракту, даючи упорядковану синтезу квінтесенції баченого і пережитого. Абстракт чужий його душі і філософії і він оминає всі інші ізми ХХ сторіччя, які „протинні законам Божим мистецтва“. Морозова творчість обіймає три покоління і він дочекався, що наймолодше покоління мистців вертається до його ідеалу мистецтва. Бож він висловився: „Хочу передати глядачм поколінням красу, створену Богом і перечекати часи духового катаклізму звироднілого мистецтва“.

Мороз komponує свої картини за всіма правилами класичної композиції, і це — або збалансованими трикутниками, або центральним овалом. Рідко уживає ексцентричної композиції. Рівновагу композиції осягає розкладом площ, напрямною елементів і кольоритом.

Важливість головного мотиву він підкреслює кольоритом, чи то сильним чи

акцентування на стор. 3)

оглянути Ніагарський водоспад. Водоспад Ігацу навіть більший від Ніагарського. Це — справжнє „чудо природи“.

Розміщений у закутні між Бразилією та Парагваєм на самому чиничку північної частини Аргентини, цей водоспад створився внаслідок спадання води з річки Ігацу до ріки Парана. Але це фактично не один водоспад, а шонайменше кілька десятків їх, які творять велетенську комбінацію спадуючої червоності води. В той час, коли ширина Ніагарського водоспаду має 2,500 стіп ширини і 160 стіп висоти на канадському боці, а 1,000 стіп ширини та 192 стіп висоти на американському боці, водоспад Ігацу на аргентинському боці має 8,100 стіп ширини та 200 стіп висоти. Високі породи дерев'яними містками можна пройти майже понад цілою системою цих водоспадів, які в глядача залишають незабутнє враження.

Демократії не везе

Як бачимо, в країнах Південної та Центральної Америки явно не щастить демократії... У найбільших її країнах — Бразилії та Аргентині при владі стоїть нібито тимчасова військова диктатура і аж ніяк не заноситься, що їй на зміну прийде демократичний правопорядок. Не так давно аргентинський президент ген. Рафаель на запитання — коли він сподівається в країні будуть легалізовані партії та вибори до парламенту, просто й відверто відповів, що „спочатку треба аргентинський народ навчити, як треба жити в умовах демократії, а потім вже думати про легалізацію партій, вибори до парламенту і т. п.“.

Не заноситься на відношення демократичних „порядків також у Чиле. В Парагваї вже 26 років править „залізною рукою“ австрійський СС-ман Альфред Стресснер (щоб приподобитися парагвайцям, він змінив своє перше ім'я на Альфредо). В Нікарагуа, коли з країни прогнано, а потім і знищено вже на еміграції Сомозу, так само не прийшло до демократичних змін. У Болівії недавно відбувся черговий військовий переворот. Не кращий стан з демократією в Ель Сальвадорі, де недавно вбито чотирьох місіонерів. Правда, після 12-ти років військової диктатури в Перу в липні ц. р. до влади прийшов

ненавидіти Пізарро тут, на цьому майдані Армас, наче на глум поставлено йому пам'ятник: з виразом лиця, яке нагадує роз'ятреного звіра, він іде на коні... Чомусь ніхто з ініків ще досі не догадався його висадити в повітря...
Ще на одному з майданів бачимо один пам'ятник, який дуже нагадує мені пам'ятник Т. Шевченка в Києві навпроти будинку Київського університету. Не вже й українці побудували пам'ятник нашому Пророкові. Але ж у Перу, настільки мені відомо, немає українців.

Підходжу ближче і читаю: „Себастьян Лоретта, професор і науковець“ якийсь там років минулого століття. Значить наш здогад був помилковим.

Пильнуйте свої торбинки

Усе було б добре, якби не постійні нагадування туристам: добре пильнуйте свої торбинки (Йдеться передовсім про жінок) — носіть їх не збоку, а тільки спереду і весь час тримайте міцно в руках. Не носіть на собі жадних ювелірних виробів, не беріть з собою паспортів чи квитків на літак. Якщо маєте речуні годинник, добре накрийте його рукавом довгої сорочки, і т. д. Це не звичайні собі балаки, але офіційне звернення державного секретаря туризму Ернеста Арана. В чому справа?

А в тому, що Ліма та її напевно інші міста Перу, подібно до Нью Йорку, Клівленду чи Севілії в Еспанії, належать до тих міст світу, де злодії та грабіжники майже безкарно можуть виконувати свою „роботу“. Вони тут не тільки вихоплюють торбинки з-під рук жінок, але навіть зривають кульки з ушей, стягають годинники з рук, зривають чи за допомогою спеціальних ножиць для різання металу, здирають намиста з ший. Що в цьому нема ніякого особливого, наведу випадок із мого дружиного Оленою. Одного дня, проходячи однією з найрухливіших вулиць Ліми біля майдану Св. Мартина, до неї раптом підійшов якийсь бандит, здер (видно зривав ножицями ланцюжок з ший і негайно втік. Люди, які йшли позаду, хоч і були свідками цього злочину, проте ніхто з них на це не зареагував.

Ігацу — найбільший у світі водоспад.

Будучи в Аргентині чи Бразилії і не оглянувши водоспаду Ігацу — це те ж саме, що будучи в Баффало чи Торонто і не

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ
НА СОЮЗІВЦІ

Кергонсон, Н.Й. — В дні 4 і 5-го липня ц.р. на кортах Оселі УНСоюзу Союзівки відбуватимуться тенісні змагання за першість УСІАК-у-Схід 1981 в групі чоловіків, сеньйорів, жінок, юнаків і юначок. Змагання будуть вестися за перехідну чашу (сеньйорів) в пам'ять д-ра Володимира Ленця та нагороди УСІАК-у. Провід змагань спочиває в руках: Романа Раконого, Ярослава Рубля, Юрія Савчака та Зенона Снілика.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ, БЕНКЕТ
І БАЛ МАТУРАНТІВ

Бриджпорт, Па. — Заходами Батьківського Комітету „Рідної Школи“ відбувається в суботу, 13-го червня ц.р., в авдиторії парафіи св. Петра і Павла в Бриджпорті, Па., презентація, бенкет і бал матурантів „Рідної Школи“. Початок бенкету год. 7:30, забава з танцями год. 9-та вечора; грес оркестра „Водограй“; вступ: на бенкет 15 віддорослих, 10 від молоді; на бал 5 доларів; вечірній одяг обо-в'язковий.

3 пером...

(Продовження зі стор. 2)

виборний президент, але стан в країні від того не покращав. Лишастесь ще Мехіко, де ще якое жєвє демократія, але, мабуть, також „до пори - до часу“. У зв'язку з катастрофічним приростом населення (а це стосується майже всіх країн Латинської Америки) в Мехіко таким самим темпом зростає безробіття і нужда. Користуючись із „слабости“ колишнього президента Картера та його демократичних попередників, багатьом мексиканцям щастить пробиратися до ЗСА, але сьогодні ледве чи це можливе.

Чи диктаторські режими є розв'язкою проблеми? Далеко не завжди. Біда в тому, що диктатори, дівавшись до влади, як правило, думають передовсім про свою власну шкуру а не про народ, в ім'я чї заради якого вони нібито робили в країнах переворотів і приходили до влади. Про це свідчать такі неперечні факти. Коли 1955 року прогнано з Аргентини Перона, він, кажуть, вже мав за кордоном на своєму конті щонайменше 20 мільйонів доларів. Трохи менше, приблизно 10 мільйонів, вивіз із собою диктатор Куби Батіста, коли довелося йому тікати за кордон в 1959 році. На жаль, преса не подає скільки „мільйонів“ за 20 років свого панування у Кубі, „заощадив“ чи „заробив“ Фідель Кастро, а він напевно їх має не менше Батісти. Всім відомо, до якого стану країну довела династія Сомози в Нікарагуа, яка за 60 років свого панування загарабала в свої лапи майже третину всього багатства країни.

Або такий характеристичний приклад. Як подає газета „Бунес Айрес Геральд“ в числі за 17-го листопада ц.р., за 26 років своєї влади в Парагваї вищезгаданий президент Альфред Стресснер із своєю родиною вже „доробився“ маєтку вартістю на 600 мільйонів доларів! І то в такій відносно бідній країні, яка має всього три мільйони населення. Воїстину людська захланність не має меж...

На закінчення не можу не згадати двох випадків, які мені завжди пригадуються. Вийшовши з готелю Карильйо, та йдучи авено Ніколас де Піерола в Лімі, ми завжди бачили одну жінку, яка з протягнутою рукою сиділа на тротуарі і просила милостиню. Із собою ця жінка мала троє дітей — двоє сиділо по боках, а третя, може кількмаісна, дитина сиділа в цієй жінки в якомусь мішку за плечима і майже весь час плакала. Дивлячись на ці три істоти, немиклохт виникали три питання. Поперше, де батько цих дітей і чоловік цієї жінки? Чому влада не змусить його платити за утримання своїх дітей? Подруге, якщо батька немає, то чому уряд не забезпечить цю жінку в такій мірі аби вона не мусіла кожного дня висиджувати з маленькими дітьми на вулиці і випіувати милостині. І, нарешті, якщо ця жінка має певне забезпечення, але виходить на вулицю аби „підробити екстра“ (а серед жебраків є і такі!), то чому уряд не змусить її піти додому щоб не мучити дітей.

Як бачимо, в кожному випадку є уряд і тільки уряд. І ще один незабутній момент. Повертаючись із Ліми (Перу) додому, ми чекали на літак, що мав відлетіти десь поза першу годину після півночі. І ось, у цій же пізній порі, до нашої почекальни входить хлопчина — років вісім, дев'ять років і пропонує почистити черевиків... Дитина, яка в той час повинна спати в ліжку глибоким і солодким сном, змущена в такій неймовірно пізній порі скитатися на лєтовіщі, вдихуючи своїми молодеческими легенями порохи чийсь черевиків чи кобїт, щоб заробити на прожиток. Де ж батьки цієї дитини? Де уряд?

І прийшовши тоді мені на думку: як же різні контрасти у цій країні — розкіш, багатство і крайня розпачлива нужда...

В'єтнамська збройна інвазія на Камбоджу й постійна присутність у Камбоджі великої окупаційної в'єтнамської армії викликає щораз глибокіші комплікації та обурення не лише в Азії, але й у світі. Зростає незадоволення з того також у самому В'єтнамі. Останнім часом стає щораз більше очевидним, що в'єтнамські військові частини поневолюють Камбоджу з дозвачення Москви, яка їх оплачує й забезпечує зброєю. В останньому часі Москва почала безпосередньо вникати в справи Камбоджі.

ДЕПАРТАМЕНТИ сільського господарства і здоров'я та громадської обслуги встановили висоту сум, на підставі яких можна буде отримати купони на харчі по дуже низьких цінах. В інформації говориться, що особи, прихїд яких не перевищуватиме 360 доларів на місяць зможуть набути харчові купони. Для родини з двох осіб сума встановлена на 475 доларів, а для родини з трьох осіб — на 590 доларів на місяць.

Перспективи...

(Продовження зі стор. 2)

лені Москвою нації підносять голову і наполегливо ставлять спротив у різних формах русифікації і національному гнітові. Чи Москва зможе ще довгий час стримувати незадоволення, якщо не відвертий спротив перед різними народами Советського Союзу?

На другому плані треба поставити майже катастрофічний стан советського господарства. Різні чужоземні кореспонденти згідно стверджують, що лише у великих містах сяк-так утримується постачання людности товарами першої потреби, не виключаючи харчів, хоч і в цих містах не бракує величезних черг перед крамницями. Але вже на яких 30 кілометрів від Москви населення перебуває на межі голоду. Не дармо „сам“ Брежнев у своїй промові на останньому з'їзді Компартії, вихваляючи добродійства советського режиму, весь час підкреслював недостачі майже у всіх ділянках продукції. Це явище настільки загрозливе для режиму, що воно існує не лише серед населення неросійських республік СРСР, але і серед самих росіян. Що буде робити Москва, якщо „голодні бунти“ почнуться і серед самих росіян?

Третью загрозливою для режиму річчю є ідеологічне банкрутство комунізму. В нього ніхто не вірить, особливо серед молоді, також російської. Чи вистачить російського шовінізму й традиційного імперіалістичного наставлення, щоб надовшу мету стримати навіть російську молодь від негативного наставлення до комуністичних божків?

І врешті треба згадати про соціальну нерівність у СРСР. „Влада робітників і селян“. У цю байку вже ніхто не вірить. „Нові царі“ і „нова класа“ в СРСР живе в більшості чи менш „розкошах“, а робітників чи колгоспників клепає свою бідку, як за царських часів.

Оці всі негативні сторони режиму можуть дуже швидко довести до того, що революційні вибухи почнуть множитися на всьому просторі СРСР і, в кінцевому результаті, зможуть лягти загальний революційний вибух. Коли? Може вже досить швидко. А тоді ті, які сьогодні вірять у можливість революції в СРСР, скажуть, що вони мають і мали рацію. Ну, що — чи від цього будуть незадоволені прихильники еволюційних і довгих процесів? Головне, щоб імперіалістична до свого упадку. Що це не означає, що відразу будуть розв'язані і всі національні питання в нинішньому СРСР. Тоді лише настане можливість відновити і закріпити самостійну і соборну українську державу, як це було за часів Української Народної Республіки. В цьому велику роль можуть відіграти і закордонні українці, якщо у той момент візьмуться одностайно до праці.

3 життя громади в Обирн

Так, отже, ідемо до Обирн, Н.Й., на виступ танцювального ансамблю „Вояка“, що його веде інж. Ярослав Петрик уже п'ятий рік. Давніше працював з цією групою Андрій Цегельський, а ще перед тим Мирон Коваль. Участь беруть діти різного віку й досить молода. Кожного шкільного року вони закінчують свою працю прилюдним popisом. Біля 50-70 членів „Вояки“ поділяються на менші групи, за своїм віком, а інж. Петрик кожного тижня приїжджає з Rochester на кілька годин, щоб їх вчити. Праця нелегка, але дуже вдячна, бо діти такі горючі до танцю, а їхні батьки терпеливо возять своїх малюк на проби й дають про строї та все потрібне.

Інж. Петрик-завзятий танцюрист, він захоплювався українським танком ще змалку, вчився під проводом І.Кужіля, а вдосконалюється постійно на курсах, організованих Ромою Приймкою і В.Суліймою.

Батьківський комітет „Вояки“ очолює подружжя Іоанна і Боб Регетс, які з вишкоченою повагою кожнорічно дають про те, щоб виступи вийшов якнайкраще. Вони постаралися дуже гарну залу з добрим криловим фортепіано у приміщенні середньої школи містечка: подбали про видруккування культурних програмок; зробили широку рекламу і не без вислідів, бо прибула справді численна публіка. Запросили до участі з Rochester співачку Мирославу Петрик-Борис, аккомпаньйорку Любоу Цегельську і кількох старших танцюристів. Світлом фавово завідував Іван Скіц.

Дитячі танці були цікаво уложені в калочку з трьох частин: про хлопчика, який ніяк не міг навчитися танцювати, аж доки не допомогли йому в цьому чарошні чобітки, які подарував йому старий козак-характерник. Тоді він перевищив

знанням і зрозумінням усіх своїх ровесників. Молодь popisувалася танцями: „Запорожець“, „Гуцулка“, „Раківчанка“, „Дівоча фантазія“, „Гопак“. У цьому останньому брали участь теж деякі кращі танцюристи з Rochester: У.Коліца, І.Костів, Д.Лехновська, І.Питишак, Л.Ривак, О.Сніпка, А.Трач.

Мирослава Петрик-Борис брала лекції співу коротко в школі Істмана в Rochester, а відтак приватно у доброго вчителя Джана Керри. Вона диспонує чистим, сильним і дуже милим голосом, гарно інтерпретує пісні Виступала двічі, виконуючи пісні Д.Лущенка-М.Шамо „Кисель мій“, В.Самійленка-К.Стешенка „Вечірня пісня“, І.Франка-А.Кос „Ой, ти, дівчино, з горіха зерня“ і народну пісню в обробці Ст.Людкевича „Добрий вечір, дівчино“. Публіка прийняла її дуже тепло. Фортепіановий супровід виконала Любоу Цегельська.

Після закінчення програми інж. Петрик прилюдно подякував усім виконавцям і їхнім батькам, а зокрема Регетсам; парохів О.Карловича Мезземо, Сестрам Васильянкам за прихильність і моральну підтримку, а Б.Регетс висловив признання інж. Петрикові і взагалі всім, хто спричинився до успіху вечора.

Даблявши мамі подбали про смачну вечерю для усіх учасників імпрези і гостей, а відтак особи, охочі танцювати, забавлялися при музиці. Отець парох Карло Мезземо розмовляв з молоддю і навіть співав із нею українські пісні, які отримували „Ой, видно село“, чи лемківську „Ой, верше мій, верше“, як оповідають парохів, дбає про чистоту нашого обряду. Дай, Боже, нам якнайбільше таких молодих священиків.

Таким то наш Обирн вистейт Нью Йорк.

Л.Рибак

МОСКВА ЗНОВУ ПОЧИНАЄ війну нервів високого напруження проти Польщі і поляків. Діється це у зв'язку з з'їздом польських комуністів — Польської З'їздної Робітничої Партії (ПЗРП) — по-польськи, який починається 14-го липня ц.р. Москва вимагає від поляків, щоб вони знову зійшли повністю на сталінські позиції, як це мало місце на XXVI з'їзді КПСС, а польські комуністи під натиском злизу почали говорити про різні лібералізаційні заходи.

Дипломатичний...

(Продовження зі стор. 2)

зростаючою потугою тоталітарної Росії, триває далі. І політичні, і військові дії Заходу, йдучи по лінії найменшого опору, можуть вирішити, що Україна — це справді „інтегральна частина Росії“ як яку її треба вислідувати вже в перших годинах самооборонної війни саме ракетно-ядерною зброєю.

Розсудливий серед тих політиків і стратегів можуть радити, що їм вистачає знищити російські ракетно-ядерні силоси розташовані поблизу Держави, Києва і Первомайська... Для українського народу і ця версія не обіцяє великої потіхи, бо навіть ці обмежені удари знищать 6 дощенту правобережжя України в трикутнику Київ — Проскурів — Одеса... А донбаський трикутник?

Реальна тривога

Хто навіть повернеться з найомленіших дослідів британського Інституту Стратегічних Студій, той мусить з тривогою дивитися на найближчі роки: Україні та всьому українському

народові загрожує смертельна небезпека. Можливо, що тієї небезпеки відхилити неможливо. Але можна зменшити принаймні розміри катастрофи, нищівні наслідки нової війни, яку спричинить агресорська політика Москви. Треба відмежувати Україну від співвідповідальності за кремлівський злочин проти людства.

На цьому тлі всі наші „великі“ суперечки в Канаді, Америці, Великобританії, Франції, Західній Німеччині, Австралії та країнах Латинської Америки бліднуть при світлі сонця опівдні. Тим часом сьогодні нам треба „сперечатися“ з урядами держав нашого поселення за окремішність і право на власне існування українського народу. Сьогодні нам треба творити українську присутність на форумі, де обмірковуються можливі удари і контрудари по живому організмі України. Хто цю присутність творить, той виправдовує своє існування, як людина українського роду.

ЯПОНСЬКИЙ ПРОМИСЛОВЕЦЬ Райочі Сасакава подарував ОН суму 1,25 мільйона доларів. Адміністрація ОН, не повідомляючи ширше про цю справу, розділила гроші між різними газетами в світі, щоб вони в заміну це поміщали матеріали про ОН. Коли ж фонд, подарований японським підприємцем, закінчився, а газети домагалися дальших дотацій, адміністрація ОН звернулася до різних органів з проханням, щоб призначили відповідні фонди. Тоді стало відомим, що ОН платить різними газетами за їхню прихильну поставу. З того виникло порушення й дебати. Вияснено, що ОН давало субсидії тільки газетам у 15 країнах. На якій підставі ці фонди розділювалися, — дотепер не устійнено. Бо, наприклад, найбільші дотації дістали одні з найбільших і найбагатших газет у світі: паризький Ле Монд і шоденський Асарті Шімбун з Токіо. Обидві газети дістали по 48 тисяч доларів.

Михайло Мороз...

(Продовження зі стор. 2)

не раз дуже ніжним, іноді маленькою білою плямкою, на тлі безмежного, спокійного пейзажу, видержаного майже в монохромії.

Кожний пейзаж Мороза, це чотири згармонізовані елементи природи: етеру — повітря, часто захмареного, цінких тіл, побудованих у неповторних формах „руками Творця“, плинних тіл чи то спокійних, чи пливучих, чи розбурханих та живучої рослинної природи, що за словами Мороза: „пнється до неба і світла, мов руки піднесені до молитви“.

Часто для підкреслення певної ідеї, чи символіки два різні елементи прибирають негативні форми другого елемента, як, наприклад, скелі прибирають негативну форму розбурханих хвиль океану, або дзеркальний рефлекс гір і скель в тихому плесі є обрамований камінями у формі негативу вершка гір. Гому що природа створила множество кольорів, „чистих“, мов ангел в день Воскресіння, які своєю гармонією радують нашу душу, тайну цієї гармонії треба збагнути. І Мороз цю тайну збагнув. Його картини — це мозаїка чистих, насичених кольорів усього спектру райдуги. Часто одна плямка неповторного, на вигляд „чужого“ незгармонізованого кольору, уміщена в стратегічній точці композиції, стає ключем розвою гармонії кольорів цілої композиції. А ці гармонії-від срібно-

мрійливих, почерез тріумфальні, повні життя, до пастичних — понурих. Для осягнення певних ефектів він переключується кольорами почерез долини, мов пастишки переключуються сопілками.

Мороз малює пензлями або шпательом, і форма, глибина мазка, часто мов плоскорізьба, його напрям і бравура чи плоскість і спокій, це все знаряддя вислову ідеї, настрою чи підкреслення мотиву, згідно підпорядкування головної ідеї. Картини бачені з близької — це часто лабіринт кольорових плям — менших чи більших, в найрізноманітніших формах, прямих і покручених, які щойно з віддалі зливаються в цілість і наближують форм картини і означують „рисунку“, якщо про рисують у поточному розумінні тут і говорити можна. В природі немає лінійного рисунку в геометричному розумінні — абстрактні, — є лише площі і брили в різних формах і різних кутах нахилу. І Мороз це знає і природу представляє у площі, які компонує у гармонійну цілість. Якщо „тягне лінійно“, то вона лише служить, як допомога для структуральної розв'язки композиції.

На жаль, закреслений розмір цієї статті не дозволяє на точну аналіз, хоч би однієї картини, а сама назва картини чи її змісту не має для поважної критики ніякого значення.

Іван Заяць

ЗБІРКА НА БАБІН ЯР ПАРК

ЛИСТА Ч. 2

МЕШКАНЦІ ДЕНВЕРУ ТА ОКОЛИЦІ

- По 500.00 дол. — Олександр і Анастасія Беймук, Родина Желем, Родина Мальцук.
300.00 дол. — Віра і Микола Орлів.
250.00 дол. — Молода Громада.
225.00 дол. — Марвин Канський.
147.10 дол. — Бенкет на Бабін Яр Парк.
По 100.00 дол. — Богдан і Татьяна Винар, Роджер Горощко з родиною, Ярослав і Марія Зазуленчик, Кирило Зенько, Орест Колтунюк, Зенон Коритко, Роберт Корбер з дружиною, Іван і Софія Костюк, Корнелій Крупський, Петро і Віра Махіна, Люба і Роман Піриг, Пласт — Відділ Денвер.
По 50.00 дол. — о. Павло Бабяк, Валентина Бартел, Роман Василюк, Іван і Марія Вензівські, Марія Галуш-Блок, Софія Галуш, Володимир Горчаковський, Михайло Григорішин, Ганна і Микола Зенько, Василь Левусь, Володимир Махобей, Євген Петрівський, Олександр Решетник, д-р М. Рушичський.
35.00 дол. — Іван Омелченко.
По 30.00 дол. — Лев Биковський, Кирило Левченко, Віктор Теркун.
По 25.00 дол. — Євген Галушак, Наталя Гергель, Іван Івахів, Лев Клепов, Петро Лунь, В. Майгуть, І.Х. Роджерс, Михайло Тихонюк, Петро Химич.
По 20.00 дол. — Пантелеймон Клименко, Іван Котик, о. Павло Смаль (всього 50), Ждана Федущак.
По 15.00 дол. — Євгенія Клепова, Борис Оришин.
По 10.00 дол. — Лідія Глушко, Леся Майстренко, Євгенія Мозгова, Микола Пашенко.

Всього зібрано в Денвері \$10,871.10

Хто ще не вислав своєї пожертви, то просимо виписувати чеки на: UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA, INC., BABYN YAR FUND і вислати на адресу: Ukrainian Congress Committee of America, Inc., Denver Branch, 2279 S. Sable Blvd., Aurora, Colo. 80013

Всім Жертводавцям Комітет Бабін Яр Парк висловлює щирі подяки.

ЗА КОМІТЕТ БАБІН ЯР ПАРК —

Юрій Мошинський (секретар)

МУЗИЧНО-РОЗВАГОВИЙ
ТАБІР
„МОЛОДОЇ
ДУМКИ“

на „Верховині“ в Глен Спей, Н.Й.
4-го липня — 18 липня 1981 року
для УСІХ дітей від 8-16 р. життя

Тижнева оплата 85.00 дол.

Федеральна допомога для потребуючих дітей. Знижка для двох або більше дітей.

Зголошення слати до:

MOLODA DUMKA

140 Second Avenue • New York, N.Y. 10003

Прочу прислати анківації ☐ інформації ☐

Український Музичний Інститут Америки, Інк.
Неділя, 7-го червня 1981 р. Год. 6-та веч.

КОНЦЕРТ
ВИЗНАЧНИХ УЧНІВ

кл. форт.: Т. Богданської, Г. Клим, Г. Мирошніченко, Л. Стругацького, К. Чічки-Андрієнко
кл. скрипки: Р. Венке

Виконавці: Анита, Біл і Марта Аербе, Ліда Вагнер, Арета і Орест Гаресимчук, Рута Гопалиук, Алла Грицак, Іл Дач, Ігор Пономаренко, Марта Подільчук (аккомп.), Юрій Фурда, Володимир Яремчук.

СМИЧКОВИЙ АНСАМБЛЬ УМІ

Диригент РАФАІЛ ВЕНКЕ

Заля Українського Інституту Америки, 2 Схід 79-та вул., Нью Йорк, Н.Й.

Вступайте
в лєни
УНСоюзу!

1981 ЛІТНІ КУРСИ

УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І УКРАЇНОЗНАВСТВА
ІНСТИТУТУ СВ. ВОЛОДИМИРА

26-го липня до 22 серпня

- Українська мова — від початкового курсу для тих, котрі нічого чи мало знають щодо української мови (натиск буде на розмовну мову і підготовки до читання)
- до 13-ї класи

- Українська література
- Історія й географія України
- Історія українців Канади
- Релігія
- Українська хорової музики
- Українська інструментальна музика (наприклад — бандура)
- Українські народні танці
- Українське мистецтво і вправність
- Вшишків
- Кераміка
- Пісанки
- Кулінарія
- „Спорт“

КОШТ КУРСУ

(завдаток по 25.00 дол. від студента)

- Перший студент з родини 300.00 дол.
- Другий студент з родини 250.00 дол.
- Третій студент з родини 200.00 дол.

St. Vladimir Institute

620 Spadina Ave., Toronto, Ont., Canada, M5S 2H4

Ділимось сумною вісткою з Рідними і Прилеглими, що 19-го червня 1981 р. в Івано-Франківську, несподівано, відійшли в Вічність

бл. п.

ДАРІЯ ГАЛІБЕЙ-СУВОРА

Покійна відбула довгі роки ув'язнення в таборі Магадану.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

буде відправлена

в суботу, 6 червня 1981 р., о год. 8:30 ранку
в церкві св. Ів. Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж.

Брат РОМАН з родиною

У глибокому смутку повідомляємо Рідних, Прилеглих і Знайомих, зокрема б. Жителів міста Горьодка і його повіту, що дн 19-го травня 1981 р. у Львові, закінчила свою важку туземну мандражу наша незабутня СЕСТРА, БАБУСЯ І ТЕТА

сл. п.

ПЕТРА ПАЛАМАРЧУК

вдова по інженері Романові (помер у Нітрі, Словацьчина), б. діляка Союзу Українок на рідних землях, довголітня каторжниця советського концтабору в Казахстані.

Залишила у скорботі дві доні і сестру з родинами у Львові та рідних в ЗСА.

Горем прибиті:

ОМЕЛІЯ ЦІПКА з мужем МИХАЙЛОМ — сестра

МАКСИМ ПІЗЮР — знух

ОРЕСТ ЦІПКА з дружиною ЛІДОЮ і дітьми — сестрині

УЛЯНА ЦІПКА-ГЛИНСЬКА з мужем БОРИСОМ і дітьми — сестрині

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА

буде відслужена у віаторок, 9-го червня 1981 р., о год. 8:30 ранку
в церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж.

ІНША НАЗВА ТВОРУ

У „Свободі“, ч. 88, з дня 12-го травня п.р., в поясе-ні до оповідання Олексія Бояка п.з. „Оповідь мертвого“, якому призначено другу нагороду на Літературно-журнальському Конкурсі ім. св. п. Михайла Островського, трапилася помилка. Було надруковано: „Друкуємо оповідання, нагороджене другою нагородою, п.з. „Невпізнаний убивця“, а має бути: „Друкуємо оповідання, нагороджене другою нагородою, п.з. „Оповідь мертвого“. Авторство оповідання „Невпізнаний убивця“ належить Миколі Ковшуніві, твор якого нагороджено першою нагородою на цьому Конкурсі.

Українці Чикаго у поклоні Кобзареві

У 120-ту річницю смерті Великого Кобзаря українська громада метрополітального Чикаго величаво та об'єднано поклонилося своєму національному генію. В суботу, 14-го березня п.р., понад півтори тисячі українських людей, різного віку, різних політичних поглядів різних обрядів заповнили простору аудиторію Лейн Технік Скул.

Програму відкрив коротким словом голова ілліноського Відділу УККА, який що імпрезу організував, д-р Мирослав Харкевич на тлі імпозантного чоловічого хору „Сурма“. Ця жертвенна мистецька одиниця стала традиційним центром усіх більших загально-національних імпрез. „Сурма“ відспівала під диригентурою д-ра Василя Трухлого та при аккомпаньменті Надії Савин „Заповіт“, опрацюва- ний Г. Віршовою; „Хор бра- нців“ сольно Я. Головки; „У туркені“ М. Лисенка; „Бандуристе, орле сизий“, сольно О. Шаруна і Т. Ванджу- ри, та бравурну „Грай, бан- дура“.

Слово про поета сказав Дмитро Грушецький. Допо- відь його була дуже продумана, приміненна до сучас- них обставин, сягала корін- ням у минуле та була виго- лошена бездоганною украї- нською мовою. Наступною дуже зворушливою точкою був виступ Ансамблю Юних Бандуристів ОДУМ-у під мистецьким керівництвом Олексія Пошиваника. Мо- лоді артисти виконали кіль- ка пісень: „Думи мої“, „Зй- шов місяць“ та „Ухав козак

за Дунай“. Це був дуже успішний дебют нової дитя- чої мистецької групи.

Наступною точкою була „Катерина“ спеціально при- готована на це свято ансамб- лем Школи Українського Народного Балету при Осере- дку СУМ-А ім. Миколи Павлушкова „Водограй“; з хореографом Євгеном Літ- виновим. Дуже ефективно вийшло мистецьке читання „Послання“ у виконанні Га- лили Левуш, Юлії Химак та Христини Болнарук.

Далі чергувався виступ іншої молодечої одиниці — дитячого хору „Моло- да Думка“ під диригенту- рою Марини Ступницької-Скляр, у фортепіановому супроводі Марти Стадник.

Юні артисти виконали: „За- віла в долині“, „Якби мені черевички“, „Зоре моя, ве- чірняя“, декламацію „На- що мені женитися“ та „Тече вода“. Рясні оплески ентузі- астичної публіки були найк- ращою нагородою за дитя- чий запал до української пі- сні та за труд батьків.

Програму закінчив виступ мішаного хору „Проме- тей“ при парадній св. Воло- димира і Ольги під дириген- турою Романа Андрушка та при фортепіановому суп- роводі Надії Савин. Хор від- співав „Лічу в неволі“, со- лист Я. Головка, та поему „Україна“ з солістами: М. Костеліна, Е. Мерза, В. За- ричий та О. Шарун.

Спільним відспіванням „Ще не вмерла України“ за- кінчено цю вдалу імпрезу.

Н.Н.

УВАГА! ВЖЕ ПОЯВИЛАСЯ ДРУКОМ КНИЖКА

ВОЛОДИМИРА МАКАРА

БОЙОВІ ДРУЗИ

ЗБІРКА СПОГАДІВ З ДІЙ ОУН (1929 — 1945)

Том І.

415 сторінок, у твердій оправі.
Ціна \$15.00.

Замовлення слати до:

„Svoboda“ Book Store

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Мешканці стеїту Нью Джерсі зобов'язу- ють 5% стеїтового податку.

Шукаєте за другим прибутком?

Станьте

ОРГАНІЗАТОРОМ

УНСОЮЗУ

НА ПОВНИЙ ЧАС, АБО НА КІЛЬКА ГОДИН.

Можете починати свою кар'єру, організуючи спершу свою родину і приятелів.

За інформаціями пишіть до:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

30 Montgomery St. • Jersey City, N.J. 07302

Attn: Organizing Dept.

або телефонуйте: (201) 451-2200 (Collect)

або (212) 227-5250

ДРУКАРНЯ „СВОБОДА“

приймає на постійну працю

ЛОМЩИКА (МЕТРАМПАЖА)

СКЛАДАЧА НА КОМПЮТЕРІ

(Навичмо). Жінки або чоловіки. Знання англійської мови побажане.

Години праці: від 8-01 до 4:30

Добрі умови праці і бенефіти.

Голоситесь особисто—

SVOBODA

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

(201) 434-0237

У ВИДАВНИЦТВІ

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

СВОБОДА

появилася вже друком монументальна збірка літературних оцінок

Д-ра Луки Луцева

ЛІТЕРАТУРА І ЖИТТЯ

Книжка у твердій темній полотноній обгортці з золотими лі- терами більшого формату, має 480 сторінок і охоплює повне літературне життя (1925-1975 рр.)

Література і життя, це дійсно монументальний твір, а в ньому бібліографія, оригінальні статті і рецензії про:

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, ІВАНА ФРАНКА, ОЛЬГУ КОБИЛЯН- СЬКУ, БОГДАНА ЛЕПКОГО, ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА, ВОЛО- ДИМИРА ВІННИЧЕНКА, ВАСИЛЯ ПАЧОВСЬКОГО, МА- РІЯНА ШАХОВИЧА, ТИМОТЕЯ БОРДУЛКА, ОЛЕКСАНД- РА КОРНІЙЧУКА, ОЛЕСЯ ГОНЧАРІА, ВОЛОДИМИРА СОСЮРУ.

Мешканці стеїту Нью Джерсі зобов'язу- ють 5% стеїтового податку.

Належність платна лише в амер. доларах \$20.00

Замовляти: + порто \$1.00

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

ГОЛОВА КАНАДСЬКОЇ Нової Демократичної Партії — НДП — лівого угруповання, яке відіграє чималу роль у житті Канади, Ед Бровдент відвідав Кубу та мав розмови з Кастром. Предметом тієї розмови була справа Ель Саль- вадору. Бровдент є головою соціал-демократичної делегації до Ель Сальвадору. Світові соціалістичні партії хотять за всяку ціну врятувати опінію і майбутні саль- дорських соціал-демократів, які створили союз з комуні- стами й разом намагалися вчинити переворот при допомі- ги партизанки. А коли їм це не вдалося, пробуєть перего- ворів.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Грома- дяни, що надіслали свою пожертву на фонд „Свобо- ди“ та її видань: англomовного „Українського Тижневика“ і дитячого журналу „Веселка“, і потвер- джуємо з подякою висоту одержаної суми.

Листа ч. 19	
Самопоміч, Чикаго	\$50.00
О. Блонарович, Бутвин	32.00
М. Бадач, Джерзі Сіті	20.00
М. Курман, Маямі	20.00
Т-во Прихильників УНР та со- юз земель Соборної України, Нью Йорк	19.00
С. Когут, Амстердам	17.00
П. Форманюк, Лос Анджелес	17.00
Н.Н., Клівленд	13.00
Г. Баран, Торонто	12.00
Г. Галамушка, Дет- ройт	12.00
П. Гула, Янгтаун	12.00
В. Возний, Гемпстед	10.00
І. Зайчківська-Гаврилюк, Клівленд	10.00
А. Герман, Джерзі Сіті	10.00
П. Дашко, Мейс Лендінг	10.00
В. Іванчин, Бронкс	10.00
П. Сопіло, Юніон	10.00
В. Цегельська, Маямі Біч	10.00
І. Чорний, Саскатун	10.00
Т. Шестах, Пітсбург	10.00
Д. Вестнічак, Нью Йорк	8.00
Р. Кайда, Вінніпег	7.00
М. Квасюк, Перт Амбой	7.00
В. Матлага, Картерет	7.00
В. Яремко, Чула Віста	6.00
А. Зитинський, Фінікс	5.00
В. Кляйнер, Форт Вейн	5.00
В. Ковач, Стретфорд	5.00
Ю. Куфель, Ватер- форт	5.00
С. Максимчук, Джерзі Сіті	5.00
В. Миська, Чикаго	5.00
А.Д. Мосійчук, Паркер	5.00
Я. Оленський, Сомервілл	5.00
П. Пришляк, Ветер- сфілд	5.00
М. Феч, Аврора	5.00
М. Філіппів, Парма	5.00
Н. Франко, Пітсбург	5.00
М. Чучман, Торонто	5.00
Й. Тимечко, Клівленд	4.50
А. Волошин, Парма	4.20
М. Мельник, Айслін- гтон	4.00
Н. Співак, Лондон	4.00
П. Фурман, Юніон	4.00
М. Шепет, Северна Парк	4.00
В.М. Шкамба- ра, Едмонтон	4.00
І. Думич, М. Бавус, Рочестер	3.00
С. Зачко, Норт Гейвен	3.00
Л. Зіман, Джерзі Сіті	3.00
В. Калішніський, Рочестер	3.00
С. Оленський, Ір- вінгтон	3.00
П. Струз, Роксбурі	3.00
Ю. Татунчак, Філа- дельфія	3.00
М. Терлецький, Вор- рен	3.00
А. Хомяк, Де Плейнс	3.00
Г. Когут, Голівуд	2.50
Ю. Кокорудз, Віллов- брук	2.50
Г. Бурбан, Кінгвуд	2.20
В. Дембич, Вінніпег	2.20
П. Дмитренко, Сонома	2.20
Г. Когут, Н. Голлі	2.20
С. Теслюк, Філа- дельфія	2.20
В. Бойко, Джерзі Сіті	2.00
В. Вінницький, Філа- дельфія	2.00
Т. Войтів, Едмонтон	2.00
Л. Волінська, Ед- монтон	2.00
М. Гарасовська, Ва- шінгтон	2.00
С. Гасак, Ст. Джо- зеф	2.00
Я. Головач, Ейлер	2.00
М. Голівей, Бал- тимор	2.00
О. Загайкевич, Бед- форт	2.00
Я. Загора, Ньюарк	2.00
Г. Зімбалюк, С. Озон Парк	2.00
С. Кешик, Гловестер	2.00
В. Кирилів, Палатаян	2.00
П. Кішала, Чикаго	2.00
О. Кмічківський, Перу	2.00
Ю. Котляр, Кліфтон	2.00
М. Куницький, Оук Парк	2.00
Б. Кунько, Н. Роял- тон	2.00
І. Кухаршин, Ед- монтон	2.00
К. Кухарчук, Варендорф	2.00
М. Левинський, Мей- плвуд	2.00
Ю. Лесич, Чикаго	2.00
І. Лозинський, Віндзор	2.00
Д. Машик, Трентон	2.00
П. Миколок, Ляшін	2.00
М. Москва, Асторія	2.00
С. Пилипшин, Говелл	2.00
П. Пришляк, Джерзі Сіті	2.00
В. Прокопчик, Янг- ставн	2.00
Ф. Савечка, Гарт- форт	2.00
М. Савка, Гемтремк	2.00
М. Сверда, Рочестер	2.00
А. Семчук, Стемфорд	2.00
В. Слизинський, Алікіппа	2.00
Р. Соболь, Гартфорд	2.00
В. Столярський, Омага	2.00
М. Ханас, Бруклін	2.00
Ю. Штик, Долар Дезормо	2.00
М. Шпонтак, Ляшін	1.50
Я. Гріняк, Монтреаль	1.00
В. Даровський, Вердун	1.00
А. Молодовець, Торонто	1.00

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence)

або (201) 469-6288

SOUTH BOUND BROOK MONUMENT CO.

Власник Ю. Безсонія

• Авторизовані репрезентанти, виконавці гранітних ро- біт пам'ятника Тарасові Шевченку у Вашингтоні.

• Прямим способом замовлення й ставимо гранітні й марму- рові пам'ятники, мавзолеї, статуї, різнож у бронзі, оцегорі й лави на всіх цвинтарях.

Office and Residence:

Box 445 A, Cedar Grove Rd., Somerset, N.J. 08873

(напроти „Українського села“ у віддалі 3-ох хвилин від Церкви-Пам'ятника).

Mailing Address:

127 Main Street, So. Bound Brook, N.J. 08880

P.O. Box 316, So. Bound Brook, N.J. 08880

Винахідник електронного авта

д-р А. Задерей

Д-р Андрій Задерей

Савт Бенд, Індіана (О. С.). — „Якщо Андрій Заде- рей успішно здійснить свої наміри, то водій авт з неда- лекому часі перестануть турбуватися політикою на Середньому Сході чи рос- том коштів бензину“, — пише часопис „Савт Бенд Трібюн“ у статті під назвою „Електронічне авт у будо- ві“.

Андрій Задерей прибув до Америки у хвилі повосе- них емігрантів із Німеччи- ни, де якийсь час працював у інженерній американській військовій фірмі. Родом із наддніпрянського Поділля, він закінчив напередодні війни Київський політехні- чний інститут. Переселив- шись до ЗСА, протягом ба- гатьох років він працював у галузі електрики й електро- ніки відомих фірм „Магна- вокс“, „Френклін Електрик“ у стеїті Індіана, робив власні винаходи у покращанні батарей, у дослідях кардіо- графії та в насназі електрич- них батарей.

У 1974 році він заснував власну фірму Юнітрон-ко- рпорацію і продукую машину електронного збагачення зернових культур, що під- вищує урожай та якість зер- на. Зацікавлений цим вина- ходом уряд президента Ре- гена запросив винахідника до Білого Дому, де він мав зустріч із секретарем агри- культури Джаном Блоком. Плянана зустріч із Пре- зидентом не відбулася через несподіваний атентат на нього.

Протягом останніх років

д-р Андрій Задерей прис- вячує багато уваги своєму винаходів електронного авта, в якому головного різниці від інших електри- чних авт є те, що тут буде застосовано вперше електри- чні мотори змінного струму та компютери, які контролюватимуть працю авта.

Для цієї цілі наш винахід- ник недавно створив окре- му компанію JMJ Електро- нічний Дослідний Центр у Савт Бенд, Індіана, на від- критті якої було багато міс- цевих достойників та друзів українців родини Задерей. Згідно зі згаданою статтею плани нового авта вже гото- ві і незабаром складати- меться першої прототип цього авта, продукція якого планується у стеїті Оклаго- ма. Українське подружжя Задерей має три сини і донь- ку — всі з освітою інжене- рів.

Детройт відзначить Акт з 1941 року

В квітні п.р. представни- ки Організації Українсько- го Визвольного Фронту на терені Великого Детройту, обговоривши всесторон- ньо вагомість проголоше- ння Акту відновлення Україн- ської Держави 30-го червня 1941 року, рішили створити Ініціативний Громадський Комітет Українців Велико- го Детройту для відзначен- ня цієї знаменної події в но- вітній історії України в 40- річчя цього Акту.

Виходячи із заложення, що Акт відновлення Української Держави — логічна сукцесія Державних Актів України з 1918-19 років у Києві-Льво- ві та з 1939 році в Хусти, зіб- рани представники громад- ських українських органі- зацій рішили запросити до активної участі в Комітеті всі діючі на терені Велико- го Детройту українські установи та організації, а до Почесного Комітету — укра- їнське духовенство, пред- ставників поневолених

народів та представників американського наукового і політичного світу.

Відзначення Акту відно- ви Української Держави призначено на день 12-го липня 1981 року в приміщен- нях Українського Культур- ного Центру у Воррен, Мич.

Ініціативний Комітет обрано в такому складі: інж. Богдан Федорак — голова, інж. Юрій Юрків, Віра Ку- ний, мгр Мирон Федорів, д-р Володимир Рижий, Євген Терлецький — заступники; Антін Коблянський, Пилип Сотник, Степан Юрків, мгр Василь Шербій, ред. Петро Рогатинський, Мартин Новаківський, Дмитро Івасиниш, Миросла- ва Лавовська-Крук, Григорій Гарбак, Ліліана Югас, Євген Пліхота, Марко Федорак, Микола Воскрес, Григорій Озарків, мгр Нестор Шербій, Іван Тер- лецький, д-р Богдан Крук, Микола Кавка, Теодор Тимочко — члени.

FUNERAL DIRECTORS

Richard H. Burnadz

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

McNERNEY BURNADZ FUNERAL HOME

371 Lakeview Avenue

CLIFTON, N.J.

Phone (201) 772-1880

R. H. Burnadz — J. J. McNeerney

Funeral Directors

Chapels available through out the Metropolitan Area.

SINKOWSKY

FUNERAL SERVICE

3335 East Tremont Avenue

BRONX, N.Y. 10465

Tel.: 865-2475

191 Avenue "A"

NEW YORK, N.Y. 10009

Tel.: 674-3630

Директор ЛОСІФ СЕНКОВСЬКИЙ

Завідуючій установи, по- хоронів в каплиці, позо- жень в кожний район міста. Похорони по міні- мальних цінах.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW-YORK і ОКОЛИЦІХ

КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N.Y.

ORegion 4-2568

ЦІНИ ОГолошень

В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА“

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за академіч. посмертні згадки, розшуки, подяки \$3.00

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за приватні концерти, бізнесові оголошення, (за- бави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж до- мів і т.д.) 5.00

ОГолошення НА 3 ШПАЛЬТ, без огляду на їх зміст по 5.00 доларів за кожний інч.

Якщо до оголошення включиться зміну — коштуватиме додатково:

Фоторепродукція на одну шпальту \$ 6.75

Фоторепродукція на дві шпальти 8.50

Фоторепродукція на три шпальти 10.00

ОГолошення на чергове число (2 дні ПЕРЕД ПОЯ- ВОЮ) ПРИЙМАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ДО 10-01 ГОДИНИ ДНЯ.

ЦІНИ ОГолошень

В АНГЛОМОВНОМУ ТИЖНЕВИКУ

(недільне видання) Ukrainian Weekly

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за академіч. посмертні згадки, розшуки, подяки \$ 5.00

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ за приватні концерти, бізнесові оголошення, (за- бави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж до- мів і т.д.) 7.00

ОГолошення на чергове, недільне видання ПРИЙМАЄТЬСЯ ДО ПОНЕДІЛКА, ТІЛЬКИ ДО 12-01 ГОДИНИ ДНЯ.

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ всі організації, установи і поодинокі особи, які довгоють за оголошення, що адміністрація буде змушена від- кинути чергове оголошення, ДОКИ НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ ПОПЕРЕДНІ РАХУНКИ.

Рівночасно з оголошенням, просять надіслати НАЛЕЖНУ СУМУ.

ТЕЛЕФОНІЧНО ОГолошення ПРИЙМАЄТЬСЯ ЛИШЕ У НАГЛИХ ВИПАДКАХ.